

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 13-07-24898 משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נ' [REDACTED]

בפני כבוד השופטת רבקה גלט

בעניין: משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה
המאשימה ע"י ב"כ, עו"ד מנציקובסקי

נגד

הנאשם

[REDACTED]
ע"י ב"כ, עו"ד איתי בר עוז

הכרעת דין

כמצוות המחוקק, אני מודיעה כי החלטתי לזכות את הנאשם מן העבירה.

האישום

כתב האישום מייחס לנאשם עבירה של גניבה בידי עובד, לפי סעיף 391 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

על פי תיאור העובדות, הנאשם הועסק כנהג חלוקה בחברת "הבלון הפורח". ביום 2.9.12 בשעה שאינה ידועה במדויק, גבה הנאשם כספים עבור החברה מידי לקוח, בסכום של 5,453 ₪, אותם היה עליו להעביר לידי החברה. חרף האמור לעיל, הנאשם השאיר את הסכום ברשותו. במעשיו נטל ונשא את הסכום, ללא הסכמת החברה, במרמה וללא תביעת זכות בתום לב, מתוך כוונה לשלול שלילת קבע מהחברה, ובמעשיו אלו גנב ממעבידו.

הנאשם כפר באישום, וטען כי אמנם הועסק כנהג במועד האמור. ביום האירוע ביצע משימה עבור החברה בצפון, אך בדרכו חזרה היה מעורב בתאונת דרכים. בשל כך, הזעיק את הרכז האזורי של החברה, יוסף אסתר (להלן: אסתר), על מנת שסייע לו. הנאשם היה בהלם לאחר התאונה והאוטו לא היה במצב שאפשר נהיגה. כשהגיע אסתר הנאשם נעל את הרכב עם כל מה שהיה בו, אסתר לקח אותו לתחנת הרכבת, ובכך הסתיים האירוע. הנאשם לא גנב את הכסף.

הראיות במבט על

אין מחלוקת בין הצדדים, על העובדות הבאות: הנאשם עבד במועד האירוע כנהג חלוקה בחברת "הבלון הפורח", המשווקת ציוד לחנויות צעצועים. במסגרת תפקידו מסר ביום האירוע סחורה

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 13-07-24898 משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נ' [REDACTED]

ביישוב בשמת טבעון, וקיבל תמורתה כסף במזומן (הצדדים חלוקים בעניין הסכום המדויק שקיבל הנאשם. לטענת התביעה המדובר היה בסך של 5,453 ₪, ואילו לדעת הנאשם המדובר היה בסך של 4200 ₪ בלבד. מחלוקת זו, אינה יורדת לשורשו של עניין). בהמשך, במהלך הנסיעה היה הנאשם מעורב בתאונת דרכים ולא יכול היה להמשיך בנסיעה. הנאשם הזעיק עזרה, ומטעם החברה הגיע לעזרתו הסוכן יוסף אסתר.

על שאירע לאחר מכן, פעורה מחלוקת בין הצדדים.

התביעה מבססת את האישום על עדויותיהם של שני אנשי חברת "הבלון הפורח", שעבדו מול הנאשם: יוסף אסתר ואמנון זוננפלד. הטענה בתמצית היא כי אסתר, סוכן החברה באזור הצפון הגיע אל הנאשם על מנת לסייע לו, וראה בידיו את הכסף הגנוב, כשנפרד ממנו בתחנת הרכבת הסמוכה למקום התאונה, משם נסע הנאשם לביתו. זוננפלד, אמנם לא נכח בשעת האירוע, אך שוחח עם הנאשם בימים שלאחר מכן, ועדותו נועדה להוכיח כי אכן נגנבו הכספים מן החברה על פי הרישומים, וכי הנאשם קשר עצמו לגניבה בשיחותיו עמו, בימים שלאחר מכן.

למול טענות התביעה, גרסת הנאשם היא כי לאחר שנקלע לתאונה, הגיע אסתר לסייע לו. אסתר הסיע אותו לתחנת הרכבת, כדי שייסע לביתו, ולאחר מכן חזר בעצמו לרכב על מנת להעבירו לידי גרר שהוזמן. ברכב נשאר ציוד מסוגים שונים, וכן נשארו הציקים וכסף מזומן שקיבל מלקוחות בחלוקה של אותו היום. הנאשם מכחיש שנטל את הכסף המזומן עמו, או הראה אותו לאסתר, וטוען שאינו יודע מי נטל את הכסף מן הרכב לאחר שנסע משם, אך הוא חושד שידו של אסתר בדבר. הנאשם טוען כי המשטרה התרשלה באופן ניהול החקירה וזנחה כיווני חקירה שהיה עליה למצות בטרם הפלת החשד עליו.

לאחר ששמעתי את העדים ועיינתי בראיות שהוגשו, מסקנתי היא כי התביעה לא הצליחה לבסס את האישום ברף ההוכחה הנדרש בהליך פלילי, שכן נותרו חללים ראיתיים משמעותיים. להלן אפרט את הראיות והקשיים שעלו.

עדות אסתר:

אסתר עובד בחברה כבר כ-6 שנים ומשמש כסוכן באזור הצפון. היכרותו עם הנאשם היתה קצרה, במהלך עבודתם המשותפת. את הנאשם פגש ביום האירוע, לאחר שהיה מעורב בתאונת דרכים, עם רכב החלוקה, והרכב נזקק לגרר. לדבריו, הגיע למקום, והרכב היה מלא בסחורה, לכן העביר את הסחורה ביחד עם הנאשם לרכבו, וברכב נשארו מיכלי גז שלא ניתן היה להכניסם לרכבו, וסוכם שילקחו מהמוסד. כשנשאל האם הבחין בדברים נוספים, העיד כי ערכו סיור ברכב, כיוון שידעו שיעבור למוסד לשבוע שבועיים. היה ציק אחד במגן השמש, ששייך ללקוח שלו. את הקשר עם הגרר הוא יצר, בתיאום עם המשרד. לאחר מכן, הציע לנאשם כי ייקח אותו לתחנת הרכבת, כדי שיוכל

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 13-07-24898 משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נ' [REDACTED]

להגיע הביתה. כשנשאל באיזה שלב עזבו את הרכב, השיב כי היה זה כשהגיע הגרריסט והנאשם מסר לו את המפתחות. בדרך שאל את הנאשם האם יש לו כסף או שהוא רוצה שייתן לו ויקבל החזר מהחברה. השאלה באה כיוון שידע שמצבו הכלכלי של הנאשם לא טוב. הנאשם הוציא מהכיס חבילה של כסף, ואמר "אני אקח מפה, זה כסף ששייך לסדי" שהוא בעל החברה. לדברי אסתר, הנאשם הוציא את הכסף מכיס ימני במכנסי ברמודה בצבע חום, והחבילה נראתה של עשרות שטרות. בדיעבד, על פי ניסיונו כמי שמתעסק בזה יומיום, כשאמרו לו את הסכום שחסר, אמר להם שנראה לו שזה הסכום שהיה שם. החבילה היתה מקופלת, והוא כמעט בטוח שהיו שטרות של 100 ₪.

בחקירה הנגדית אמר אסתר כי הוא זוכר את צבע מכנסי הנאשם, כיוון ששאלו אותו אודות כך ודנו בעניין יום-יומיים לאחר האירוע, כשהיה זכרונו טרי, והפרט הזה נותר בזכרונו, ו"התגלגל לאורך כל המתווה". לדבריו, שאלו אותו בחברה אם ידוע לו על כסף שהשאיר הנאשם באוטו, והוא השיב באופן חד משמעי שראה את הכסף בכיסו של הנאשם.

אסתר נשאל אודות הסריקה שערכו ברכב בטרם עזבו אותו, והשיב שדברים קצת עפו מאחורה והתבלגנו, כתוצאה מהתאונה, אך לא זכר האם חיפש מתחת למושב, מתחת לשטיחים, בתא הכפפות או בדשבורד. למעשה, אמר שאינו זוכר כל כך את הסריקה, אך הוא בטוח שערכו סריקה. אסתר גם לא זכר לומר האם השאירו את מסמכי הרכב בתוכו. בעניין נעילת הרכב-הגיע הגרריסט ונמסרו לו המפתחות, בין אם הרכב ננעל ובין אם לא, והאחריות עברה אליו.

בהמשך, נחקר ארוכות בעניין נהלי העבודה שלו מול נהגי החלוקה ומול הנהלת החברה בנוגע להעברת כספים שנתקבלו מידי לקוחות, במזומנים ובצ'קים. לטענתו, נהגי החלוקה מעבירים את התמורה לחברה בעצמם, ואילו הוא נעזר בהם לעיתים לצורך העברת תקבולים שקיבל מלקוחות שלו. יחד עם זאת, כשהמדובר בנהגים שלא בנה מולם יחסי אמון, הוא מעדיף להעביר באמצעותם צ'קים בלבד, ואילו את המזומנים הוא שומר ומעביר בעצמו. את הצ'ק שמצא ברכב, העדיף ליטול עמו, ולא השאיר אותו בידי הנאשם, כיוון שהעריך שהנאשם לא יגיע לעבודה בתקופה שלאחר מכן, כיוון שלא יהיה רכב עבורו, שעה שהרכב ישהה במוסך. בנוסף, העריך שיפטרו את הנאשם. כשנשאל, אם כן, מדוע לא נטל עמו את כספי המזומן, השיב שהנאשם ביקש ממנו שישאיר לו את הכסף והוא יסגור העניין בחברה.

עדות זוננפלד

זוננפלד הוא מנהל החברה ובעליה, והעסיק את הנאשם כנהג חלוקה. נוהל העבודה היה כזה שבכל בוקר היה הנאשם מגיע למשרד ומוסר את התקבולים של יום האתמול. ביחס לאירוע, זכור לו כי המשרד הסדיר עבור הנאשם גרר, באמצעות המנהל השני-סדי, וכן ביקשו מאסתר לחבור אל הנאשם. למחרת התאונה, שותפו סדי, מסר לנאשם מכתב פיטורין, וכמה שעות לאחר מכן,

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 13-07-24898 משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נ' [REDACTED]

התעוררה השאלה האם הנאשם נותר חייב כספים. כשמסרה המזכירה שלא הפקיד את התקבולים מיום התאונה, ערכו בירור מול הלקוח על מנת לשמוע האם שילם לנאשם תמורת הסחורה, והוא השיב בחיוב. לאחר מכן, התקשר זוננפלד אל הנאשם ואל בני משפחתו על מנת לשכנעו להשיב הכסף. לדבריו, אינו זוכר מה בדיוק השיב הנאשם, אך נדמה לו שאמר לו או לסדי כי השאיר את הכסף באוטו, וכן אמר לו "תעשה מה שאתה רוצה".

כשנשאל מדוע הגיש את התלונה במשטרה רק כעבור שבוע, השיב שניסה לגבות את הכסף בעצמו, בשיחות עם משפחת הנאשם. הנאשם לא הכחיש בפניו את לקיחת הכסף במפורש, אלא אמר לו "תעשה מה שאתה רוצה". כשנשאל האם יכול להיות שהגיש את התלונה רק לאחר שהלכו מטעמו למוסך כדי לבדוק אם הכסף עדיין ברכב, השיב בחיוב, אך הוסיף שההליכה לרכב היתה בעיקר כדי להוציא את המיכלים הריקים.

זוננפלד נחקר ארוכות בעניין ההתנהלות העסקית ברישום משלוח הסחורה ומתן קבלות תמורתה, זאת לנוכח פערים מסוימים, בין תעודת המשלוח לבין הקבלה והחשבונית שהוציא בגין הסחורה שתמורתה שולמה לנאשם.

בנוסף, נשאל אודות ההתנהלות הכספית בין החברה לבין נהגי החלוקה וסוכני המכירות. לדבריו, לא היה מקובל אצלם כי נהגי חלוקה יעבירו כספים לידי הסוכנים, אלא הם העבירו את הכספים ישירות במשרדי החברה. לעתים מזומנות אירע גם שהסוכנים, שאינם מגיעים למשרדים בתדירות גבוהה, מסרו כספים באמצעות הנהגים (עמ' 34-33).

בעניין ההתנהלות לאחר התאונה ברכב, אישר כי ידוע לו שהרכב הושאר במקום התאונה, אסתר רוקן את האוטו מסחורה ואז לקח את הנאשם לתחנת הרכבת ולאחר מכן הגיע הגרר (עמ' 36 ש' 20). מיכלי הגז הגדולים, נשארו ברכב הפגוע והחברה שלחה מישהו למוסך, לקחת אותם. כשנשאל האם הרכב היה נעול במוסך, השיב שהוא קרא איפשהו שהיה נעול, ולא זוכר היכן (עמ' 37 ש' 15). בנוסף, אישר שיכול להיות שהרכב היה במוסך במשך שבוע (עמ' 38).

עוד העיד כי אסתר סיפר שלקח את הנאשם לתחנת הרכבת, ושאל אותו אם הוא זקוק לכסף. הנאשם השיב "לא צריך יש לי מהגבייה" ואסתר סיפר שעשה תנועת טפיחה על הכיס.

עדות הנאשם

הנאשם העיד כי ביום האירוע היה מעורב בתאונה שהשבייתה את רכבו. לאחר שערך טלפונים רבים, הגיע אסתר לעזרתו והם הזיזו את הרכב. קודם לכן, חילק סחורה וגבה תמורתה 4200 ₪ בערך במזומן, וכן צייקים. את התקבולים ותעודות המשלוח שמר מעל הדשבורד, בתא שממוקם מעל למושב הנהג. כשהגיע אסתר, העבירו יחד את הסחורה שברכב לרכבו, אך מיכלי הגז הושארו ברכב הפגוע. לאחר מכן, אסתר הקפיץ אותו לתחנת הרכבת. לדבריו, היה מסוחר מהתאונה, ובדרך אמר

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 13-07-24898 משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נ' [REDACTED]

לאסתר שהתעודות והכסף נשארו ברכב מעל מושב הנהג, וזה השיב שלא נורא כי הוא יחזור לרכב בתוך חמש דקות. אסתר שאל אותו האם יש לו כסף לנסיעה והשיב שיש לו 150 ₪. מאז פרידתו מאסתר, אינו יודע מה אירע עם הרכב.

לדבריו, כשעזב את הרכב, היה זה בטרם הגיע הגרר. כמו כן, טען כי לא הראה לאסתר שום חבילת שטרות כטענתו.

הנאשם טען שלא היה זה צודק להטיל אשמה עליו, כשהוא "קטן" במערכת. החברה טפלה עליו אשמה, ולאחר האירוע התקשרו למשפחתו, והשמיצו אותו, כך נודע לו מבני משפחתו.

בחקירה הראשית העיד הנאשם כי פוטר מהעבודה למחרת האירוע (עמ' 43 ש' 13) אך לאחר מכן, בחקירה הנגדית, הבהיר שהיה בבית במשך שבוע לאחר התאונה, בשל כאבי גב, וחזר לעבודה לאחר שבוע. באותו יום נשלח לקו חלוקה, ורק בסופו סדי קרא לו והודיע לו שפוטר.

בחקירה הנגדית אישר הנאשם כי קיבל הלוואה מהחברה בתחילת עבודתו שם, והיא קוזה משכרו. כמו כן, אישר שהיו לו יחסי אמון עם אסתר. עוד אישר שהיה מעורב פעמיים בתאונות דרכים במהלך העבודה. יחסיו עם אמנון היו בעייתיים, כיוון שהאחרון היה עוין לכך שהוא מרמלה.

התובעת עימתה את הנאשם עם האמור בהודעתו ת/1 ממנו משתמע כי עוד בטרם עזבו את הרכב, אמר לאסתר שהכסף והצ'קים נשארו בתוכו, והנאשם השיב כי אמר זאת לאסתר רק כשהיו כבר בדרך לתחנה.

כשנשאל מדוע שתק בעת העימות עם אסתר, השיב שוויכוחים זה לא בשבילו.

כשנשאל האם ייתכן שלבש ביום האירוע מכנסי ברמודה קצרים, השיב כי הדבר אפשרי אך לא ייתכן לזכור דבר שכזה.

הודעות הנאשם

לראשונה נחקר הנאשם ביום 7.10.12, (ת/1), ומסר כי אסתר הגיע אליו ולקח לרכבו חצי מהסחורה, והם החנו את הרכב בפניה כלשהי. אסתר אמר לו שינעל את הרכב והוא ייקח אותו לתחנת הרכבת, ואז כשיחזור, ייקח את יתר הדברים, הצ'קים והכסף. לפיכך, נעל את הרכב, נתן את מפתחות לאסתר, ונסע עמו לתחנה. הכסף היה שמור ברכב, בכך קטן מעל מקום הנהג, והוא אמר לאסתר עוד לפני שעזבו, שיש שם סכומים שגבה. אסתר אמר שישוב לרכב בתוך 5 דקות. הנאשם נשאל האם טפח על כיסו ואמר לאסתר שיש לו כסף לנסיעה מהגבייה, והשיב שהארנק שלו היה על הדשבורד ואמר שיש לו כסף. הנאשם עומת עם דברי אמנון לפיהם הוא "חנוק" בכסף והשיב בשאלה "מה זה קשור? אם אני חנוק, למה לא לקחתי 90,000 ₪...?"

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 13-07-24898 משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נ' [REDACTED]

בפעם השנייה נחקר הנאשם ביום 7.12.12 (ת/2). הנאשם עומת עם טענת אסתר לפיה סרק ביחד עמו את הרכב ולא היה בו דבר כשעזבו, והשיב כי אמר לאסתר שהכסף מצוי מעל להגה. כמו כן, שלל את דברי אסתר לפיהם ראו שניהם את הרכב מועמס על הגרר, ואמר שאילו כך היה הדבר, היה נוסע עם הגרר למרכז ולא היה נזקק לרכבת. מעבר לכך, הרכב הגיע למוסך בנס ציונה, רק כעבור יומיים. בנוסף, הנאשם שלל את הטענה שהראה לאסתר חבילת שטרות, וטען כי היו בידו 200 ₪ בלבד.

ביום 24.4.13 נערך עימות בין הנאשם לאסתר, שתיאר כי ביום האירוע הנאשם הוציא חבילת שטרות מהכיס ואמר לו שזה כסף של סדי, מלקוח שלו, והוא ייקח משם כסף לנסיעה הביתה, וישלים את זה. אסתר טען כי החבילה היתה שמנה, וזה "די תואם לסכום". הנאשם סירב להתעמת עם הדברים והפנה להודעותיו. בנוסף, אמר שיש לאסתר אינטרס להפילו. אסתר טען כי ביקש את הכסף מהנאשם אך הנאשם השיב שזה של סדי ומחר בבוקר יהיה אצלו וייתן לו. אסתר שאל את הנאשם האם נכון שלקח אותו לתחנה לאחר בוא הגרר, והנאשם השיב שלקח אותו לפני הגעת הגרר. אסתר הכחיש ששב לרכב לאחר מכן וטען כי הוריד ממנו את כל הסחורה פרט למיכלים, קודם לכן.

ניתוח הראיות

התביעה מבססת את ראיותיה, על עדות המפתח של אסתר, שהעיד כי מחד, ערך חיפוש ברכב ביחד עם הנאשם וראה שהכסף המדובר לא נותר שם, ומאידך, ראה ערימת שטרות בידי הנאשם בדרך לתחנת הרכבת, והנאשם אמר לו כי זהו כסף של סדי, והוא ישלם באמצעותו על הנסיעה ברכבת, ויסדיר העניין מולו לאחר מכן.

התביעה סבורה כי צירוף העובדות שעליהן העיד אסתר, יש בו כדי להוכיח כי הנאשם גנב את הכספים שהיו שייכים למעבידו.

בהמשך אראה כי עדותו של אסתר רצופה קשיים, אך עוד קודם לכן, אראה כי הפרשה נגועה במחדלי חקירה משמעותיים שיש לשקלם לחובת התביעה.

מחדלי חקירה

א. עיון בראיות מעלה כי למעשה, גרסאותיהם של אסתר והנאשם, ניצבות יחידות זו מול זו, הן בשאלת ריקון הרכב מהציוד שהיה בו, סריקתו והעברתו לידי הגריסט, והן בעניין החזקתו של הנאשם בשטרות, בעת שנפרד מאסתר בתחנת הרכבת.

ב. עיון בהודעות שמסרו השניים ובדו"ח העימות ביניהם (ת/4-1), מעלה כי בחקירה הראשונה לא נשאל אף אחד מהם האם נכח בעת הגעת הגרר, אך בחקירה השנייה, כעבור חודש, נמסרו הגרסאות הסותרות. בעת העימות, שנערך זמן רב לאחר מכן, כבר דבק כל אחד מהם בגרסתו.

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 13-07-24898 משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נ' [REDACTED]

ג. במצב שכזה, ניתן היה לצפות כי גורמי החקירה ינסו להעשיר את הראיות ולעבותן, בייחוד כשקיימים מספר כיווני חקירה אפשריים שניתן להעלותם על הדעת, באופן מיידי.

ד. ראשית, היה מקום לברר מי פגש בגרר, מי העביר לו את המפתחות, וכיצד התנהלה העברת הרכב למוסך. כמו כן, ניתן היה לברר את טענת הנאשם לפיה הרכב הועבר למוסך רק כעבור יומיים. על כל אלה, יכול היה הגרריסט לשפוך אור, באופן שהיה מלמד גם על מהימנותם של אסתר והנאשם. ואולם, הוא לא נחקר, ואף לא נוצר קשר עמו מטעם המשטרה.

כשנשאל החוקר שגב אודות עניין זה, השיב כדלהלן (עמ' 7):

ש. יש עוד מחלוקת עובדתית אחת שמאוד חשובה וקרדינלית לתיק. אומר גיא שיוסף הגיע למקום התאונה לקח אותו לרכבת, ואז חזר לאוטו וטיפל בלקיחה של הגרר. אומר יוסף אני וגיא היינו במקום התאונה, הגיע גרר לקח את האוטו ואז נסענו ברכבת כך שלא היה למה לחזור. האם בוצעה פעולת חקירה לברר את העניין הזה? כלומר שיחת טלפון מול נהג הגרר, או חברה שהפעילה את נהג הגרר. משהו? האם נעשה.

ת. לא.

ש. מאיזו סיבה?

ת. לבדוק כמה חודשים עם נהג גרר אם הוא זוכר גרירה מסוימים ואם הניו נוכחים אדם או שניים נראה לי מגוחך.

הנה כי כן, הממונים על החקירה החליטו משום מה, שאין כל טעם לברר בכלל את סוגיית העברת הרכב לידי הגרר, ובכך יצרו חלל ראייתי משמעותי ביותר.

שעה שטענת ההגנה המרכזית של הנאשם היא כי השאיר את הרכב באחריותו של אסתר כשהכסף בתוכו, היה מקום לכך שהגרריסט ייחקר, גם אם חלף זמן מאז האירוע. לנוכח הגרסאות השונות, אין זה משולל היגיון לטעון שהיה אף מקום לשקול חקירתו באזהרה, כמי שהיה בעל שליטה ברכב לפרק זמן מסוים, הכל על פי תוצאות הבירור.

ה. שנית, לא ברור מדוע לא נערך בירור יסודי מול המוסך בשאלות חשובות כגון: מועד הגעת הרכב, האם היה נעול, מי החזיק במפתחות, והאם נערכה בדיקה בתוכו. היה מקום לברר גם שמא ניתן היה ליטול דבר כלשהו מן הרכב בעת שהייתו במוסך.

אי בירורן של סוגיות אלה, אף הוא בגדר של מחדל חקירתי, אשר בנסיבות העניין יש לשקלו לחובת התביעה, כאמור בסעיף הקודם.

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 13-07-24898 משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נ' [REDACTED]

ו. זוננפלד העיד כי פנה למשטרה רק שבוע לאחר מועד האירוע, כיוון שניסה לגבות את הכסף מידי הנאשם בכוחות עצמו. בכך גרם, גם אם שלא מדעת, לעיכוב בביצוע הבדיקות שנדרשו לשם קידום החקירה. האחריות למחדל זה אינה מוטלת על התביעה כמובן, אך תוצאתה היא פגיעה במשקל ראיות התביעה.

גם לאחר שהוגשה התלונה, עוכבו פעולות החקירה למשך פרק זמן משמעותי של חודש ימים, בשל עומס המשימות (עמ' 7 ש' 20). לאחר מכן חלפו חודשיים נוספים עד שזומנו המעורבים לחקירה נוספת, ורק כעבור תשעה חודשים נערך עימות בין הנאשם לבין אסתר.

התנהלות זו, פגעה באפשרות המעשית להשיג ראיות מהימנות ולרדת לחקר האמת.

ז. הלכה פסוקה היא כי הימנעות רשויות החקירה מהשגת ראיות החיוניות להגנת הנאשם, היא מחדל חמור. בע"פ 3586/05 אלחורטי נ' מד"י (18.5.06) נאמר:

נאמר לא אחת כי בבסיס חובת החקירה, המוטלת על הרשויות, עומדת החובה לפעול לחקר האמת והחובה להביא לדין את האשם האמיתי בביצועה של העבירה. חובת הרשויות למיצוי הליכי חקירה כראוי, מהווה גם חלק מזכות הנאשם למשפט תקין והוגן, בהיותו אמצעי לחשיפת האמת. ברוח זו נפסק כהאי לישנא: "מטרת החקירה המשטרתית אינה מציאת ראיות להרשעתו של חשוד, אלא מציאת ראיות לחשיפת האמת, בין אם אמת זו עשויה להוביל לזיכוי של חשוד, ובין אם היא עשויה להוביל להרשעתו" .. בע"פ 5152/04, אגרונוב נ' מד"י, (נבו מיום: 23.6.05)

העדרה של ראיה, שמקורו בחקירת המשטרה, ייזקף לחובת התביעה בעת שיישקל מכלול ראיותיה, ומאידך גיסא, הוא יכול לסייע לנאשם כשבית המשפט ישקול האם טענותיו מקימות ספק סביר (ע"פ 4384/93 מליקר נ' מדינת ישראל (לא פורסם) (השופט קדמי); רע"פ 8713/04 רצהבי נ' מדינת ישראל (טרם פורסם) (השופט עדיאל); ע"פ 10735/04 גולדמן נ' מדינת ישראל (טרם פורסם) (השופט נאור)). נפקותו של המחדל תלויה בתשתית הראייתית שהניחה התביעה ובספקות אותם מעורר הנאשם, והשלכותיו תלויות בנסיבותיו של כל עניין ועניין: "אכן, יש נסיבות שבהן כרוכה אי עריכת בדיקה או רישום הודעה על ידי המשטרה, באבדן ראיה חשובה, ולעתים אף חיונית, הן לתביעה והן להגנה. כאשר 'חסרה' ראיה כאמור לתביעה- נזקף ה'מחדל החקירתי' לחובתה, שעה שנערך מאזן הראיות ונדונה השאלה האם הרימה התביעה את נטל ההוכחה המוטל עליה..."

מחדלי החקירה בענייננו, פגעו בהגנת הנאשם, ויישקלו לחובת התביעה.

המחדלים הללו מצטרפים לקשיים לא מבוטלים שעלו מעדויות אסתר וזוננפלד, כפי שיובא להלן.

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 13-07-24898 משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נ' [REDACTED]

קשיים בעדויות התביעה

ח. אסתר מאשר שנטל עמו מן הרכב צ'ק שקיבל הנאשם מלקוח, והיה מונח במגן השמש ברכב. הדבר מעורר תמיהה: אם לטענתו ראה את המזומנים בידי הנאשם, מדוע נטל את הצ'ק, ולא נטל גם אותם? תשובתו לכך היתה נפתלת למדי (עמ' 19 ש' 17):

ש. קודם אמרת שאתה לא לוקח כסף בשיקים שנהגי חלוקה גבו, בטח שיקים שיש להם עקבות. למה לקחת את השיק הזה?

ת. שאלה מצוינת. כשגיא עשה את התאונה הוא אמר לי "אתה יודע שאני הייתי בקצה עם סדי, אני כנראה כבר לא אראה אותם יותר" אני לקחתי בחשבון שבאותו רגע הוא מפוטר. אני קודם ידעתי שהרכב יהיה במוסך אז לא יהיה לו מה לחזור לשם, לא יהיה לו רכב לחלק, וכיוון שאין לו רכב לחלק הערכתי שהוא לא יגיע בתקופה הקרובה למשרד. לקחתי את זה לידיים שלי והעברתי את זה למשרד.

ש. זאת אומרת הערכה שלך הייתה שגיא עוזב באותו רגע את העבודה, מפטרים אותו?

ת. זאת הייתה הערכה שלי.

ש. אז אתה אומר שיק שהיה באוטו, בגלל הערכה שלך שגיא סיים את הסיפור עם החברה בעקבות התאונה לקחת את השיק והעברת בעצמך...

ש. למה את השיק לא השארת אצלו?

ת. השיק של לקוח שלי. אתה רוצה להכנס לפרטים יותר עמוקים? אני אסביר לך, ישנה סוג של אני לא יכול לקרוא לזה תחרות כי אנחנו מכבדים אחד את השני, אבל כשהם מוכרים ללקוחות ישנה חוסר התעניינות מכוונת חוסר אכפתיות יזומה, כאילו לא קיבלתי את העמלה, כאילו מכרתם ישירות מהמשרד זה לא ענייני. לכן פחות נלחמתי על המזומנים.

מעבר לכך שלא ברור כיצד יכול היה אסתר לנבא ביום התאונה כי הנאשם יפוטר מן החברה, תשובתו אינה מספקת הסבר סביר לבחירתו כביכול, להותיר את המזומנים בידי הנאשם. הרי אם נאמנותו לחברה הנחתה אותו ליטול את הכספים על מנת למנוע החזקתם בידי הנאשם לאחר שיפוטר, מה הטעם להבחין בין המזומנים לצ'ק?

יתרה מזו, קודם לכן (עמ' 15 ש' 21) עלה מעדותו היגיון עסקי הפוך, לפיו ככל שעבד מול נהג שלא היו לו יחסי אמון עמו, העדיף בד"כ להחזיק את המזומנים בידיו, יותר מששמר על הצ'קים. ואם כן, מדוע ראה כאן לנהוג להיפך?

ט. במגמה לשלול את האפשרות לכך שהכסף נותר ברכב בעת עזיבת הנאשם לכיוון תחנת הרכבת, מפנה התביעה לעדות אסתר, לפיה ערך סיור ברכב ביחד עם הנאשם, וראה שלא נותר בו

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 13-07-24898 משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נ' [REDACTED]

הכסף. ואולם, מעבר לכך שהנאשם הכחיש עניין זה וטען שאסתר רק עזר לו להעביר חלק מן הסחורה לרכבו, הרי גם אסתר עצמו לא היה מסוגל לתאר את ה"סריקה" שערכו ברכב (עמ' 17 ש' :29)

- ש. כשעשיתם סריקה באוטו, הסתכלתם מתחת למושב? ת. קודם כל כנהג של הרכב אם הוא היה שם שם כסף מתחת למושב, היה צריך לבדוק שם. כשאתה פותח את הרכב כל התחתית של הרכב חשופה בפניך, זה רכב גבוה, רואים את כל הרצפה. ש. הסתכלת מתחת למושב הנהג? ת. אני מעריך שאם עשיתי סריקה בדקתי גם מתחת לכיסאות. להגיד עכשיו שאני זוכר בוודאות, אני לא אגיד. כשאני עושה סריקה, הסריקות שלי יסודיות. ש. האם הסתכלת מתחת למושב הנהג? ת. לא זוכר. ש. האם אתה זוכר שהסתכלת מתחת לכיסא של הנוסע שליד הנהג? ת. לא זוכר. ש. האם אתה זוכר אם הסתכלת מתחת לשטיחים? ת. לא זוכר. ש. האם בדקת בתוך התא כפפות? ת. לא זוכר. ש. האם בדקת בדשבורד? ת. לא זוכר. ש. האם בדקת מאחורה על הכיסאות? ת. לא זוכר. ש. אז אתה לא זוכר כ"כ את הסריקה? ת. לא. לשאלות בית המשפט- האם אתה בכלל זוכר שעשית סריקה? ת. חד משמעית נערכה סריקה שהרי בסריקה הזו מצאתי שיק שהעברתי אותו למשרד. ש. בגלל זה אתה מעריך שביצעת סריקה? ת. לא. מפני שלא פעם אחת פינתי רכב עם גרר וברור לי שהוא הולך להיתקע שם תקופה ארוכה לכן אני עורך סריקה. ש. אתה זוכר את הסריקה או מעריך שעשית סריקה? ת. אני זוכר שעשינו סריקה ברכב.

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 13-07-24898 משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נ' [REDACTED]

מן העדות עלה הרושם שאסתר מעוניין להבליט את הסריקה שנערכה כביכול, אך למעשה, אינו זוכר אם נערכה כזו, ובכל מקרה לא ניתן ללמוד מעדותו כי המדובר היה בסריקה יסודית.

לא למותר להזכיר כי בהודעתו הראשונה, לא סיפר אסתר על בדיקה כלשהי שנערכה ברכב. הדבר נזכר לראשונה בהודעתו השנייה, כעבור חודש, ועל עניין זה ארחיב בהמשך.

י. הספק שמא לא נערכה בדיקה יסודית ברכב בטרם הועבר לידי הגרריסט, הוא כמובן בעל משמעות רבה, שכן הוא מותיר אפשרות שמא הכסף נותר ברכב, ונעלם בדרך כלשהי.

יא. קיים פער בין עדות אסתר לבין עדות זוננפלד בנוגע לעיתוי שבו עזבו אסתר והנאשם את הרכב. בעוד שאסתר עמד על דעתו כי עזבו רק לאחר שהרכב נמסר לאחריות הגרריסט, העיד זוננפלד כי למיטב ידיעתו, אסתר לקח את הנאשם לתחנה בטרם הגיע הגרריסט (עמ' 36 ש' 20).

יב. הטענה לפיה הנאשם הוציא את השטרות מכיסו, הראה אותם לאסתר ואמר לו שזהו כסף של סדי, דורשת התייחסות זהירה מאד, כבר מן הטעם שמדובר בעדות מפלילה יחידה. אך מעל ומעבר לכך, היא מעוררת תמיהה, שכן אילו היה הנאשם גונב את הכסף, לא נראה שהיה טורח להציגו בפני אסתר ולנפנף בו. סביר יותר שהיה מחביא את השטרות במקום מוצנע, על מנת שאסתר לא יבחין כי נטל אותם.

יג. יותר מכך, אילו התכוון הנאשם לנצל את התאונה שאירעה על מנת לגנוב את הכסף, יש להניח שהיה מעדיף לפעול לבדו, שכן כך היה יכול, ביתר קלות, לנטוש את הרכב כשבידו הכסף, תוך הודעה למשרד אודות התאונה. התנהלותו בהזעיקו את אסתר לעזרה, לכאורה רק הקשתה עליו לגנוב, ועל כן מעוררת ספק באשמתו.

יד. בעוד שאסתר טען באופן נחרץ כי הנאשם הוציא מכיסו חבילת שטרות ואמר לו שהכסף שייך לסדי, העיד זוננפלד כי אסתר אמר לו שהנאשם רק טפח על כיסו ואמר שיש לו כסף של סדי. כשעומת אסתר עם הפער שבין הגרסאות, השיב (עמ' 23 ש' 20):

ת. ... אם יש משהו שאני זוכר זה שהוא הוציא את הכסף והראה לי אם אמנן אמר לך אחרת אתה מוזמן לשאול אותו. יכול להיות שהביא כסף מהבית או לא, כסף הוא הוציא מהכיס והראה לי אותו בשלב שהצעתי לו כסף לנסיעות.

ש. כלומר אתה אומר שאמנן לא מדיק.

ת. אני ראיתי את הכסף של גיא שמוציא מהכיס ואמר לי יש לי אני אקח מפה ואסתדר עם סדי.

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 13-07-24898 משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נ' [REDACTED]

בדבריו אלו, אישר אסתר למעשה, כי איננו החלטי כפי שהיה קודם לכן, בטענתו לפיה השטרות שראה הם הכסף הגנוב.

בנוסף, דבריו אלו שנאמרו בחקירה הנגדית, מעלים ספק בגרסתו שנאמרה קודם לכן בביטחון מוחלט, ולפיה ידע בוודאות שבחבילת השטרות היה סכום הדומה לסכום המדובר (עמ' 12 ש' 26). הלא אם סבר בוודאות שהחבילה הכילה אלפי שקלים, לא היה מעלה ספק שמא זהו כסף שהביא הנאשם מהבית, בייחוד כשסבר שהוא במצוקה כלכלית.

טו. הפער בין עדות זוננפלד לעדות אסתר בנוגע לחבילת השטרות, צריך להיבחן בהקשר רחב יותר, שכן מן הראיות עלה שנערכו דיונים בין אנשי החברה אודות האירוע, והתקבל הרושם שהיו עסוקים בניתוחו ובטיפול בו. אסתר אישר שדן בעניין עם זוננפלד וסדי בימים שלאחר מכן, וסיפר כמה פעמים שראה את הנאשם מוציא חבילת שטרות. גם בהנחה שהחלפת הדעות נעשתה בתום לב, הרי למעשה הביאה לזיהום הראיות. ניסיון החיים מלמד כי טיבן של שיחות שכאלה, להוליד אצל המשתתפים זיכרון של פרטים שמעולם לא חוו במציאות, כל זאת מתוך הניסיון לאמץ את הזיכרון, לשחזר את פרטי האירוע, ולסייע בפתרון התעלומה. כך, באופן תמוה משהו הדגיש אסתר בהודעתו, שהוא זוכר כי הנאשם לבש בעת האירוע מכנסי ברמודה חומים, והוציא את הכסף מן הכיס הימני (עמ' 12 ש' 24), ועל הדברים הללו חזר בדייקנות רבה בעדותו.

טז. מעבר לכך, התרשמתי כי אסתר עשה מאמץ יתר לשכנע שאמנם ראה את חבילת השטרות אצל הנאשם, והוא בעל ניסיון רב בעיסוק בכסף, כך שידוע לומר כי "זה נראה זה לסכום שהם דיברו" (עמ' 12 ש' 26), אף כי לא ידע למסור פרט "וודאי" זה בחקירותיו במשטרה. משידעתי כי אסתר היה שותף לשיחות בין אנשי החברה אודות הסכום המדויק שנעלם, עולה החשש שהתאים עדותו, למה ששמע.

יז. אינני יכולה לשלול מכל וכל את האפשרות שאסתר אכן ראה בידי הנאשם כסף כלשהו, וערך בעצמו קישור בינו לבין השטרות המדוברים, אף כי ייתכן שהיה זה כסף ממקור אחר.

יח. בעצם, עדות אסתר אודות מה ששמע מפי הנאשם, היא עדות על אמרת הנאשם, אשר בית המשפט צריך לנמק העדפתה על פני עדות הנאשם. היות שעדותו היא למעשה עדות יחידה הניצבת מול גרסת הנאשם, הרי גם אם היתה קוהרנטית ונקייה מקשיים, עדיין קשה היה לבסס הרשעה לפיה, כל זמן שגרסת הנאשם, אף היא סבירה. קל וחומר שקשה הדבר, לנוכח הקשיים שפורטו.

הערות כלליות

יט. לא ניתן להתעלם מן העובדה שעד המפתח מטעם התביעה, הוא האדם היחיד (פרט לנאשם) שהיה עלול להיות במגע עם הכספים המדוברים, הוא זה אשר הגיע לסייע לנאשם, רוקן את הרכב

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 13-07-24898 משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נ' [REDACTED]

ביחד איתו, ואף לפי גרסתו, נטל משם צ'ק שהיה מונח ברכב. בנסיבות אלה, מתעוררת השאלה, כיצד נפל החשד על הנאשם דווקא.

ההתרשמות הברורה היא כי אסתר שהיה עובד וותיק, זכה באופן מיידי לאמון מצד מנהלי "הבלון הפורח", והפך לעד משמעותי בחקירת הפרשה, בעוד הנאשם, שהיה עובד חדש יחסית ולא הצליח לרכוש אמון, הפך לחשוד המיידי.

מכאן, החלה התנהלות שיש בה כדי ללמד על הלך הרוח, של זוננפלד. בתחילה ניסה לשכנע את הנאשם להשיב הכספים, ומשהתנער הנאשם מאחריות, הוחלט סוף כל סוף, שיש לבדוק שוב את הרכב, לכן נשלח מישוהו מטעם החברה למוסך, אך היה זה כעבור שבוע מן האירוע, ובשלב זה הסיכוי למציאת השטרות היה אפסי. ההתנהלות מלמדת כי למעשה, המדובר היה במקרה מצער שבו נעלמו כמה אלפי שקלים, בנסיבות לא ברורות, והיה צורך לפענח, בידי מי הם מוחזקים. כשלא נמצא הכסף ברכב, ולאור דבריו של אסתר, הוחלט להפיל את החשד על הנאשם, והוגשה תלונה במשטרה.

במאמר מוסגר יש לשים לב, כי זוננפלד עצמו, לא נתן כנראה אמון מוחלט בעדותו האישית של אסתר, שהרי למרות שמסר לו שראה את השטרות בידי הנאשם, שלח לחפשם ברכב, בעת שהיה מוחזק במוסך, כעבור שבוע.

אך ברור הוא כי בכל האמור לא היה כדי לפטור את רשויות החקירה מבדיקת כל כיווני החקירה האפשריים, וכזאת, לא עשתה. להיפך, נראה כי המשטרה הלכה שבי אחר הקונספציה שהכתיבו אנשי החברה, כך עלה מעדות שגב (עמ' 6):

ש. מדוע אותו יוסף אסתר לא נחקר באזהרה? זה הרי אך טבעי במקרה כזה.

ת. אני לא חושב שזה אך טבעי, התיק הזה עבר גם אותי, גם קצין חקירות, גם יועצת משפטית שעברה על התיק הזה והחזירה אותו להשלמות, עבר גם תביעות. אני סבור שלחקור את אותו סוכן זה גם סוג של ספקולציות. אפשר להגיד אולי גם הנהג גרר גנב, אולי בעל המגרש גנב, אולי עובד במגרש גנב אולי כל עובר אורח גנב. כאן יש עדות של סוכן שטוען שהוא ראה את הכסף בידי של הנאשם ואם האדם הזה נראה לך מהימן זה מה שיש לך בתיק.

ש. אז על סמך זה שיוסף אסתר נראה לך מהימן לא חקרתם באזהרה אף אחד אחר ורק את הנאשם.

ת. לא מצאנו אדם נוסף שיש חשד נגדו.

ש. אם אני אגיד לך שבכל התיק יש קונספציה שגויה. הגיע בעל העסק והתלונן על גיא, לא בדקתם שום כיוון אחר, אולי נעשה לו עוול, אולי מי שהיה לו אוטו והיה אחראי בשלב מסוים אולי הוא גנב את הכסף, אפשר לסגור תיק בחוסר אשמה ארבע דקות אחר כך. למה לא לבדוק את זה.

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 13-07-24898 משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נ' [REDACTED]

ת. התיק הזה עבר יועץ משפטי, קצין חקירות, עבר אותי. לא סברנו שיש מעבר לספקולציות משהו מעבר לאותו...

כ. ודוק, אינני באה להטיל כאן דופי באסתר או בכל אדם אחר חו"ח. למעלה מזה, ייתכן בהחלט כי פרשה זו היא מסוג המקרים העלומים, שלא ניתן להאשים מן דהוא בגינה. כל כוונתי היא להדגיש כי לנוכח מסד הראיות, ובשעה שגרסת הנאשם לא נמצאה שקרית בשום שלב, הרי לא ברור מה זכה אסתר לחסינות מפני חשד, בעוד שהוגש כתב אישום נגד הנאשם.

כא. עוד יש להדגיש, כי גם ללא הנחת קיומו של חשד מקביל כלפי אסתר, עדיין יש לראותו כבעל אינטרס בחקירה, שהרי ניתן לשער בקלות, שעלולה היתה להישמע כלפיו ביקורת מצד מעסיקו בשל היעלמות השטרות, לאחר שנשלח לטפל במקרה כנציג בכיר יותר מטעם החברה. במצב זה, יש להודות כי באופן מסוים, הטלת הדופי בנאשם פעלה גם להסרת הביקורת ממנו, ועל כן יש לנהוג זהירות בדבריו.

היסוד הנפשי

בניתוח שעד כה, הראיתי כי נותרו חללים ראייתיים משמעותיים, בראיות התביעה לעניין היסוד העובדתי של העבירה. ואולם, לצד הקשיים הללו, היה על התביעה להוכיח אף את התקיימותו של היסוד הנפשי הנדרש, ועניין זה נזנח לחלוטין במהלך המשפט.

למעשה, טיעוני התביעה בסיכומיה (עמ' 59 ש' 11), מלמדים כי עמדתה היא שדי בהוכחת העובדה שהנאשם נטל את הכספים והם לא הוחזרו, על מנת להוכיח ביצוע העבירה של גניבה ממעביד, אך אם תפסתה נכונה, משמעות הדבר היא כי לפנינו עבירה של אחריות קפידה, ולא היא.

נסיבות העבירה הנטענת, הן בגדר סעיף 383(א)(2) לחוק העונשין. לכן, על התביעה היה להוכיח כי המעשה המדובר, במידה שהנאשם ביצע אותו, אינו בגדר של אי מילוי חבות אזרחית בלבד, אלא הוא כרוך במרמה, שהרי יוחסה לנאשם שליחת יד בכספים שהגיעו לידיו כדין, במסגרת עבודתו.

בע"פ 10996/03 נרקיס נ' מד"י (27.11.06), אמר בית המשפט העליון:

מעשיו של המערער מהווים שליחת יד במרמה בנכסי העזבון בדרגה של פליליות חמורה. הם אינם מתאפיינים בניהול רשלני של נכסי העזבון, אלא בשליחת יד במרמה בנכסים שהופקדו בידי בנאמנות כדי שיפעל בהם לטובת היורשים, והוא הפקיעם לשימושו הפרטי, תוך כוונה לשלול אותם דרך קבע מבעליהם, בלא תביעת זכות שבתום לב. מעשיו של המערער מתאפיינים באי יושר ברמה חמורה, והם חוצים בחצייה בולטת את גבול מעשי העוולה האזרחית אל עבר הגניבה בידי נפקד בנסיבות חמורות במיוחד.

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 13-07-24898 משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נ' [REDACTED]

יסוד המרמה בעבירת הגניבה בידי נפקד מסווג כחלק מהיסוד הנפשי בעבירה, שבהתקיימותו, הופך מעשים שאחרת היו בעלי משמעות אזרחית בלבד לעבירה פלילית (פרשת סוקולובסקי, 132; פרשת אבו חצירא, עמ' 701). הגדירה השופטת נתניהו את יסוד המרמה בעבירה בדברים הבאים:

"יסוד המרמה צריך להתקיים במחשבתו ובכוונתו של הנאשם, אך אין לבחון רק על-פי קנה המידה הסובייקטיבי של נאשם בעל מושגי מוסר מעוותים, אלא על פי קני-המידה של בני-אדם רגילים הגונים, וניתן להיעזר, בבירור כוונתו של הנאשם, בקנה המידה של מושגי 'יושר' ו'אי-יושר' של האדם הסביר השואל את עצמו אם הנאשם אכן חשב והאמין שהוא נוהג ב'יושר'"

יש הרואים ביסוד המרמה יסוד עובדתי, השקול כ"אי-יושר", הצובע את צבעו הנורמטיבי של המעשה בגוונים פסולים, המחייבים הטלת אחריות פלילית על המעשה (קדמי לעיל, 642, -684; לדבריו, "דרישת ה'מרמה', הינה, אפוא, דרישה ערכית; ובתור שכזו, היא מהווה חלק בלתי נפרד מן היסוד העובדתי שבעבירה").

יסוד המרמה עומד ביסוד האבחנה בין אחריות אזרחית של אדם שפעל שלא כהלכה בנכסים שהופקדו בידי אחר, לבין אחריותו הפלילית של מי ששלח יד בנכסים אלה. מעשה המעילה הוא שחוצה את הגבול בין מעשה אסור במישור האזרחי לעבירה הפלילית של גניבה בידי נפקד (פרשת סוקולובסקי, 156; קדמי לעיל, 646; ק' מן "אי-יושר כמרכיב באחריות פלילית", עיוני משפטי (תשמ"ה) 505, 508; פרשת אלוני, 69).

ובע"פ 360/82 משריקי נ' מדינת ישראל, פד"י לז(2) 124 נאמר:

אכן, חובת הוכחתם של האלמנטים הנפשיים גם היא על התביעה, ובדרך כלל הדרך להוכחתם היא על-ידי ראיות נסיבתיות. כל עוד לא הובאו ראיות לכאורה להוכיחם, כולם, אין נאשם חייב לתת הסבר למעשה הפיסי שהוכח. שתיקתו ואף הסברו הכוזב אין בם כדי למלא ולהשלים את החסר בראיות התביעה (ראה: ע"פ 565/77 [1], בעמ' 696-697; ע"פ 426/67 [2], בעמ' 483 שצוטט בהסכמה בע"פ 565/77 [1] הנ"ל, בעמ' 695; ע"פ 836/81 [3]; ע"פ 276/81 [4]).

האם חצה הנאשם שבפניי את גבול מעשה העוולה האזרחית (ר' סעיף 52 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש], ומעשיו באו בגדר של עבירה פלילית? שעה שלא הובאה כל ראיה לעניין כוונת מרמה אצל הנאשם, לא בדמות אמרה מפלילה בכוונת מרמה, לא בדמות ראיה לשימוש אישי בכספים, ולא אחרת, הרי גם אילו קיבלתי את עדות אסתר במלואה, לא היה בידי להשיב בחיוב על שאלה זו.

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 13-07-24898 משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה נ' [REDACTED]

בהקשר אחרון זה, אזכיר במאמר מוסגר כי דווקא מעדות אסתר עלה שהנאשם לא התכוון לשלוח יד בכספים, אלא הצהיר על כוונתו להשיבם לסדי, ולהסתדר איתו (ר' גם: הרדוף, עבירת הגניבה, נבו 2014 עמ' 99, 156).

סיכום

הראיתי כי חקירת הפרשה נגועה במחדלי חקירה משמעותיים, שיש לשקלם לחובת התביעה.

מעבר לכך, התגלו קשיים של ממש בעדותו של אסתר.

שעה שכבר מלכתחילה עמדו עדויותיהם של אסתר והנאשם, זו מול זו- גרסה מול גרסה, הרי יש בקשיים שעלו כדי להחליש עוד את משקל ראיות התביעה, עד שלא ניתן להרשיע על פיהן.

מעבר לכך, לא הוכח היסוד הנפשי הנדרש.

בסופו של יום, דרך היעלמם של הכספים נותרה לוטה בערפל, ולא שוכנעתי כלל כי ידו של הנאשם בדבר. יותר מזה, נותר ספק בליבי, האם יש גוון פלילי לפרשה.

סוף דבר

אני מזכה את הנאשם מן העבירה.

ניתנה היום, ח' תשרי תשע"ו, 21 ספטמבר 2015, במעמד הצדדים

רבקה גלט, שופטת